

АНОТАЦІЯ

Сагалова Г. В. Семантика тональності *d-moll*: досвід історико-виконавської реконструкції. — Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Наукове обґрунтування творчого мистецького проекту на здобуття творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» (галузь знань 02 «Культура і мистецтво»). – Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського, Міністерство культури та інформаційної політики України, Харків, 2022.

Метою наукового обґрунтування є дослідження семантики тональності *d-moll* на прикладі аналізу клавірних і фортепіанних творів музичної культури Нового і Новітнього часу, зокрема, творів Й. С. Баха, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена, Ф. Мендельсона, Ф. Ліста та М. Кармінського.

Задля досягнення зазначеної мети було сформульовано ряд дослідницьких завдань:

- Відстежити процес формування семантики тональностей в історії європейської музики;
- Окреслити семантичне поле тональності *d-moll*;
- Дослідити специфіку трактування семантики *d-moll* у клавірних і фортепіанних творах Й. С. Баха, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена, Ф. Менделсона, Ф. Ліста та М. Кармінського;
- Дослідити зв'язок між тональністю *d-moll* і композиційно-драматургічними особливостями творів;
- Запропонувати виконавські стратегії (або їхні складові компоненти) творів, обраних для творчого мистецького проекту.

Новизна проекту полягає у тому, що вперше тональність (у даному випадку – *d-moll*) трактується як ключовий змістовий стрижень для вибору творів концертної програми; на науковому рівні обґрунтовується семантика тональності *d-moll* як чинника смислоутворення і витворення виконавської

стратегії. Подальшого розвитку набуває ідея про особливий статус тональності *d-moll* у композиторській творчості Нового і Новітнього часу.

В результаті наукового обґрунтування проєкту було зроблено **висновок** про перспективність укладання концертних програм на основі семантичного аспекту тональностей, що зумовлено активізацією когнітивної діяльності виконавця, зокрема досліджень музикознавчого та біографічного плану; розширенням меж репертуару для подолання певного обмеження можливостей формування концертної програми; спонуканням виконавця до проведення саме концертів-лекцій; придатністю до культурно-просвітницької роботи, в тому числі, з дітьми.

Ключові слова: семантика, тональність, *d-moll*, виконавство, виконавська стратегія.

Sagalova G. V. Semantics of key of D minor: attempt of historically-performative reconstruction. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Scientific substantiation for obtaining the educational and creative degree of Doctor of Art in the speciality 025 “Musical Art” (field of study 02 “Culture and Art”). – Kharkiv I. P. Kotlyarevsky National University of Arts, Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine, Kharkiv, 2022.

The **aim** of scientific substantiation is to study semantics of key of *D minor* on example of analysis of works for klavier or piano belonging to musical culture of Early Modern, Modern eras and contemporaneity, including works by J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Mendelssohn, F. Liszt and M. Karminskiy. In order to achieve this aim, several **scholarly tasks** have been formulated:

- To trace the process of creation of semantics of the keys in history of European music;
- To define semantic field of key of *D minor*;

- To study specifics of interpretation of key of *D minor* in works for klavier or piano by J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Mendelssohn, F. Liszt and M. Karminskiy;
- To investigate a connection between key of *D minor* and compositionally-dramaturgical traits of these works;
- To propose new performative strategies (or their constituents) for the works chosen for creative scholarly project.

Novelty of the project lies in the fact that it is for the first time a key (in this case – *D minor*) is interpreted as a central point for choice of concert program; semantics of key of *D minor* is scholarly proven to be a factor of sense-creation and building of performative strategy. The project brings further development to the idea of a special status of key of *D minor* in works of composers of Early Modern, Modern eras and contemporaneity.

As a result of scientific substantiation several **conclusions** have been made regarding broad horizon of possibilities opened by creation of concert programs on the basis of semantic aspects of different keys, which is caused by stimulation of performer's cognitive activity, as musicological and biographical research become necessary; by inclusion of new works into repertoire in order to overcome limitations caused by restricting the choice of works to ones written in a one key; by encouraging the performer to give concert-lectures; by concert programs in one key being appropriate for cultural enlightenment, including for work with children.

Key words: semantics, key, D minor, performance, performative strategy.